

Eesti Linnade ja Valdade Liit
info@elvl.ee

Meie 16.01.2025 nr 4-9/25/65-1

Kohalike teede järelevalvest 2024. aastal

Eesti Linnade ja Valdade liitu kuuluvad kõik Eesti kohalikud omavalitsused (edaspidi KOV). Seepärast soovime Teiega jagada 2024. aastal kohalike teede seisundinõuete kontrollimise alast teavet ja tähelepanekuid. Ühtlasi toome välja ka peamised kontrolli käigus tuvastatud puudused.

Transpordiameti (TRAM) kohustuseks on teostada riiklikku järelevalvet KOV tee seisundinõuete täitmise üle ([EhS § 130 lg 6 p 1](#)). Minimaalsed nõuded avalikult kasutatavale teele on kehtestatud määrusega „[Tee seisundinõuded](#)“ (edaspidi TSN), mis on kohustuslikud täitmiseks kõigile avalikult kasutatavate teede omanikele ([TSN § 1 lg 1](#) ja [§ 2 lg 1, 2](#)). Kohalikel teedel täidab teomaniku ülesandeid KOV. Teedele kehtestatud miinimumnõuded on suunatud eeskätt ohutu liiklemise tagamiseks (inimeste ja kaupade liikumine), lisaks loob hästi hooldatud ja heas korras tee ka mitmeid teisi väärtusi nii elukeskkonnale, kinnisvarale, piirkonna arengule, ettevõtlusele jne. Meie poolt teostatava järelevalve eesmärk on kontrollida, et teomanik täidaks minimaalsed nõuded kohalikel teedel. Selleks kontrollime pisteliselt kohalike teede nõuetele vastavust. Täpsustan, et nimetatud järelevalve ei asenda teomaniku kohustust järgida pidevalt tee seisundit ja vastavalt sellele planeerida vajalikke tehoiutöid.

Eestis on 79 KOV-i, millised on väga erinevad nii elanike arvult, pindalalt kui ka kohalike teede poolest. Järelevalve teostamiseks oleme koostanud erinevatest teguritest lähtuva viie aastase ohuprognooosi (2023-2027), mille kohaselt kontrollime suuremaid KOV-e tihedamini kui väiksemaid. Kohalike teede järelevalvega tegelevad TRAM-is neli järelevalvespetsialisti. Omal initsiatiivil alustasime 2024. aastal 64 järelevalvemenetlust, millele lisandus 10 kaebust. Nõuetele vastavust kontrollisime 573 kohalikul teel, kogupikkusega 1164 km ja tuvastasime kokku 743 nõuetele mittevastavust. Sagedamini esinevad (TOP 5) puudused 2024. aastal olid:

- 238 juhul nähtavus piiratud/külgnähtavus tagamata;
- 124 juhul liiklusmärgid loetamatud, varjatud okstega, pööratud asendis jne;
- 81 juhul augud teekattes;
- 56 juhul teelt vee äravool tagamata;
- 50 juhul kruusatee ebatasane.

Teekasutajate poolt jõuavad meieni enamasti need juhtumid kui ollakse arvamusel, et KOV ignoreerib nende pöördumisi või kohalik tee ei vasta nõuetele. Reeglina on olnud eelnev suhtlus KOV-iga. Meil on hea meel tõdeda, et enamasti reageerivad KOV-id kohalike elanike ja liiklejate

tähelepanekutele. Pöördumiste vähesus näitab, et kohalikel elanikel on piisavalt võimalusi (nt KOV kodulehel, infotelefon 1247, rakendus Anna Teada jne) suhelda otse teomanikuga ja leitakse ka lahendus. Võrreldes 2023. aastaga on teekasutajate pöördumiste/vihjete arv 11 võrra vähenenud.

Lisaks eelnevale sätestab TSN määrus eraldi nõuded avalikult kasutatavatel teedel asuvatele sildadele ja truupidele ([TSN § 31](#)). Kuna sillad on väga olulised ja kallid objektid teedel, siis oleme viimastel aastatel neid eraldi kontrollinud. Sisendi selleks oleme saanud oma sillaanalüütikult. Iga-aastaselt oleme võtnud eesmärgiks kontrollida 15-20 kõige nõrgema hinnangu saanud kohalikul teel asuvat silda. Silla kontrollimisele oleme kaasanud enda sillainsenere. 2024. aastal kontrollisime 16 kohalikul teel asuva silla seisundit. Nõuetele mittevastavusi esines kõigil 16 sillal, kokku 71 puudust. Sagedamini tuvastatud (TOP 5) mittevastavused kontrollitud sildadel:

- 8 juhul terastalad roostes/puit ei ole kaitstud,
- 8 juhul sild tähistamata (püstmärgised puudu või kahjustunud),
- 8 juhul silla koonustel uhtumine, võsa,
- 7 juhul vajumid/praad sillal,
- 6 juhul sõidutee katte laiuse vähenemine sillal tähistamata.

Sildade kontrollimisel oleme täheldanud mitmel korral, et teeregistris puuduvad silla andmed (nimi, nr jne) või ei kajastu seal sildade rekonstrueerimine, ümberehitamine truubiks jne. Samuti juhime tähelepanu asjaolule, et silla seisundit peab kontrollima regulaarselt hooldustööde käigus ja kord kolme aasta jooksul tuleb teha silla üldülevaatus ([TSN § 32](#)), mille dokumenteerimise määrab teomanik. Enamasti silla üldülevaatusi ei ole teostatud või ei ole need dokumenteeritud. Kindlasti tuleks sildadele tulevikus suuremat tähelepanu pöörata, sest õigeaegsed remonttööd pikendavad silla eluiga ja peatavad edasised lagunemisprotsessid. Tunnustame KOV-e, kes on leidnud pingelises eelarves rahalisi võimalusi ja remontinud või rekonstrueerinud ohtliku silla.

Eelpool nimetatud sildade kontrollimistega haakub ka järgnev teema, millele soovime pöörata KOV-ide tähelepanu. Eratee määramine avalikult kasutatavaks teeks (s.t kohalikuks teeks) on KOV pädevuses ([EhS § 92 lg 7](#)). Sellega kaasneb ka teomaniku kohustuste (sh teehoolde) võtmine. Mõistame, et kohalike teede riigipoolne rahastamine toimub kilomeetripõhisena, aga palume enne eratee avalikuks kasutamiseks määramist kaaluda, kas see on vajalik kohaliku liikluse korraldamiseks, kas seda teelõiku on võimalik avalikult kasutada ja kas seda teelõiku on võimalik hooldada. Kontrollitud kohalikel teedel on esinenud kokku kukkunud sildu ja liikluseks suletud või hooldamata teelõike. Enamasti on probleemide ilmnemise järgselt teomanikud suuremat investeeringut vajavad teelõigud arvanud avalikust kasutusest välja, millest võiks järeldada, et see tee ei ole olnud vajalik kohaliku liikluse korraldamiseks.

Koostööd KOV-idega hindame heaks. Enamik järelevalvemenetlusi lõppevad ärakuulamisega ja ettekirjutuse koostamiseks puudub vajadus. 2024. aastal koostasime kolmel korral ettekirjutuse kohalike teede nõuetele mittevastavuse kohta. Need olid juhud kui teomanik jättis arvamuse avaldamata, andis ebamääraseid/ ebatäpseid lubadusi või taganes algsest lubadusest puuduste kõrvaldamiste kohta. Positiivne on, et kõik ettekirjutused täideti ja menetlused ei jõudnud sunniraha rakendamiseni. 2025. aastal kavandame teostada järelevalvet kohalikel teedel samas mahus.

Varasematel aastatel oleme KOV-idele teinud tee seisundinõuete kontrollimise kohta ettekande ning võimaldanud osaleda sellel nii vahetult kui veebi vahendusel. Eelmiste aastate vähese huvi tõttu me seda sel aastal ei tee. Samas kinnitame, et oleme valmis osalema selle teemalise ettekandega Teile sobivas kohas ja ajal ning huvi korral kaasama kolleege/spetsialiste teistel teehoiu teemadel.

Koos saame teed ohutumaks! Täna senise konstruktiivse koostöö eest!

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Siim Jaksi

juhataja

järelevalve osakond

Siim Jaksi

53448900, Siim.Jaksi@transpordiamet.ee